

VarkensInZicht

van onderzoek naar (stal)praktijk

Van Damme Liesbeth

Studiedag 2026

ILVO

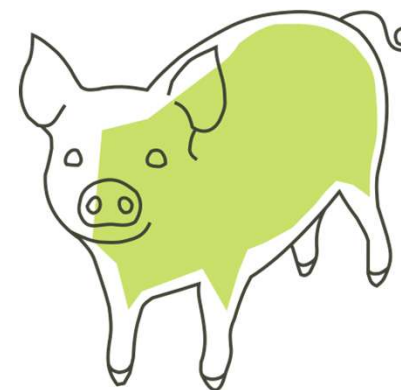
**Op een fictief
varkensbedrijf...**

Op een fictief varkensbedrijf...

- Varkenshouder (VH) heeft varkens met coupeerde staarten
- VH heeft interesse om varkens met lange staarten te houden
- Maar er is reeds bijtgedrag in de biggenbatterij...
  - Meestal enkele weken na opzet
  - Niet altijd even ernstig
  - Geen problemen met bijtgedrag in de kraamstal of afmeststal

➔ Wat zou jij, als adviseur of mede-VH, adviseren?

Op een fictief varkensbedrijf...

- Zal de VH veel verschillend advies krijgen
- Waar te beginnen?
- Hoe te beginnen?

Scan Risico Bijtgedrag

ILVO

Scan Risico Bijtgedrag

Scan Risico Bijtgedrag

ILVO

Scan Risico Bijtgedrag

- In kaart brengen van risico op staartbijtgedrag
- ZelfevaluatiETOOL voor de VH
  - ➔ Kijken met een andere blik naar het bedrijf!
- Inzicht in risicofactoren en verbeterpunten per diercategorie
  - Zuigende biggen
  - Gespeende biggen
  - Vleesvarkens
  - Opfokgelten

Scan Risico Bijtgedrag

ILVO

Scan Risico Bijtgedrag

- Basis voor opstellen plan van aanpak (in samenspraak met adviseurs)
- Opvolgen van evolutie na doorgevoerde aanpassingen
- Combinatie van literatuuronderzoek en praktijkkennis
- Gebaseerd op Nederlandse Welzijnscheck (actieprogramma Vitale varkenshouderij)

Scan RISICO BIJTGEDRAG

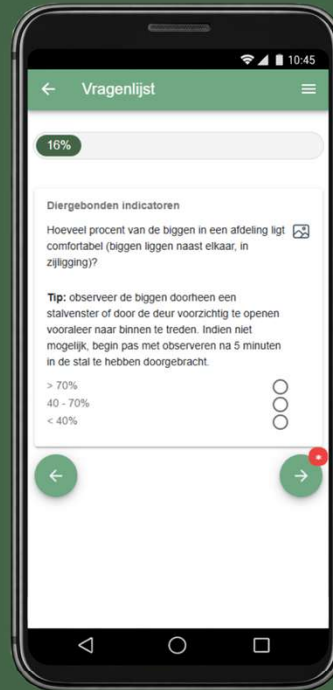
Stap 1

Download de **Dierenwelzijn Scan app** om gebruik te maken van de Scan Risico Bijtgedrag.

Stap 2

Kies de gewenste **diercategorie**:

- zuigende biggen
- gespeende biggen
- vleesvarkens
- opfokgelten

Stap 3

Doorloop de volledige **vragenlijst** over diergebonden indicatoren, voeding en water, ruimte, thermisch comfort en luchtkwaliteit, hokverrijking, hygiëne en diergezondheid.

Stap 5

Gebruik de bijgeleverde **adviezen** om risicofactoren op je bedrijf aan te pakken.

Stap 4

Bekijk de resultaten in het **eindrapport** en krijg een globaal overzicht met de **radar** risicofactoren.

Blijе dieren, blijе boer
dierenwelzijn scan

www.dierenwelzijnscaп.be

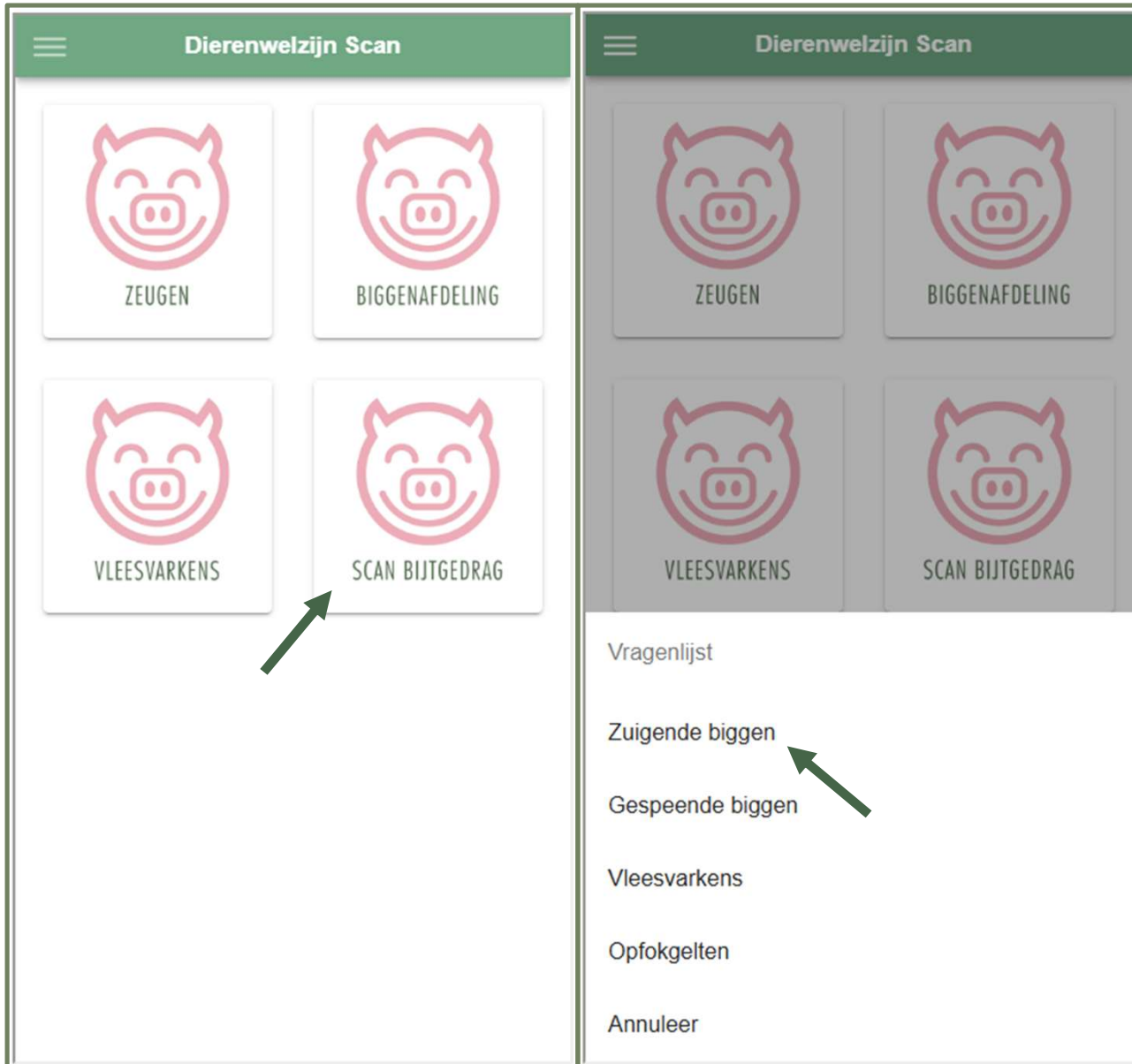
BLIJE DIEREN, BLIJE BOER

Email

liesbeth.vandamme@ilvo.vlaanderen.be

VOLGENDE

PASWOORD VERGETEN

Doorlopen vragenlijst

- Informatie over
  - Doel en methode
  - Beste tijdstip
- Onderdelen
  - Algemeen
  - Diergebonden indicatoren
  - Voeding
  - Ruimte
  - Thermisch comfort en luchtkwaliteit
  - Hokverrijking
  - Hygiëne
  - Diergezondheid
- Einde
  - Overzicht niet ingevulde vragen

← Vragenlijst
☰

16%

Diergebonden indicatoren

Hoeveel procent van de biggen in een afdeling ligt comfortabel (biggen liggen naast elkaar, in zijligging)? 📷

📘

> 70%

40 - 70%

< 40%

←
→ *

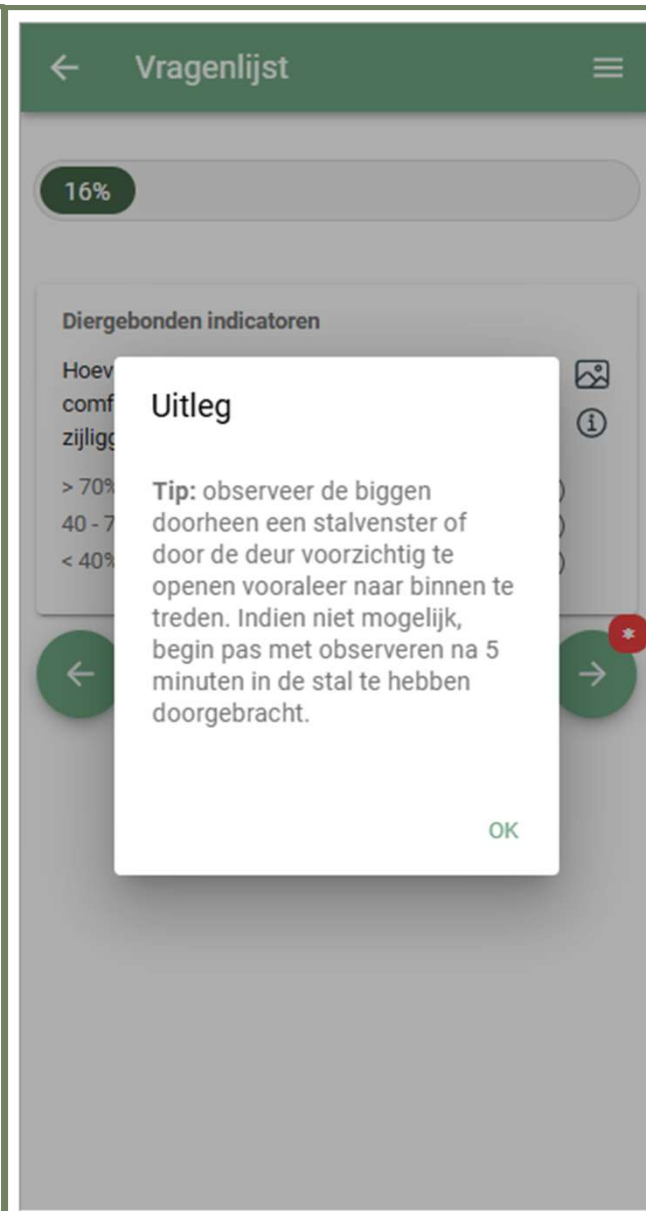
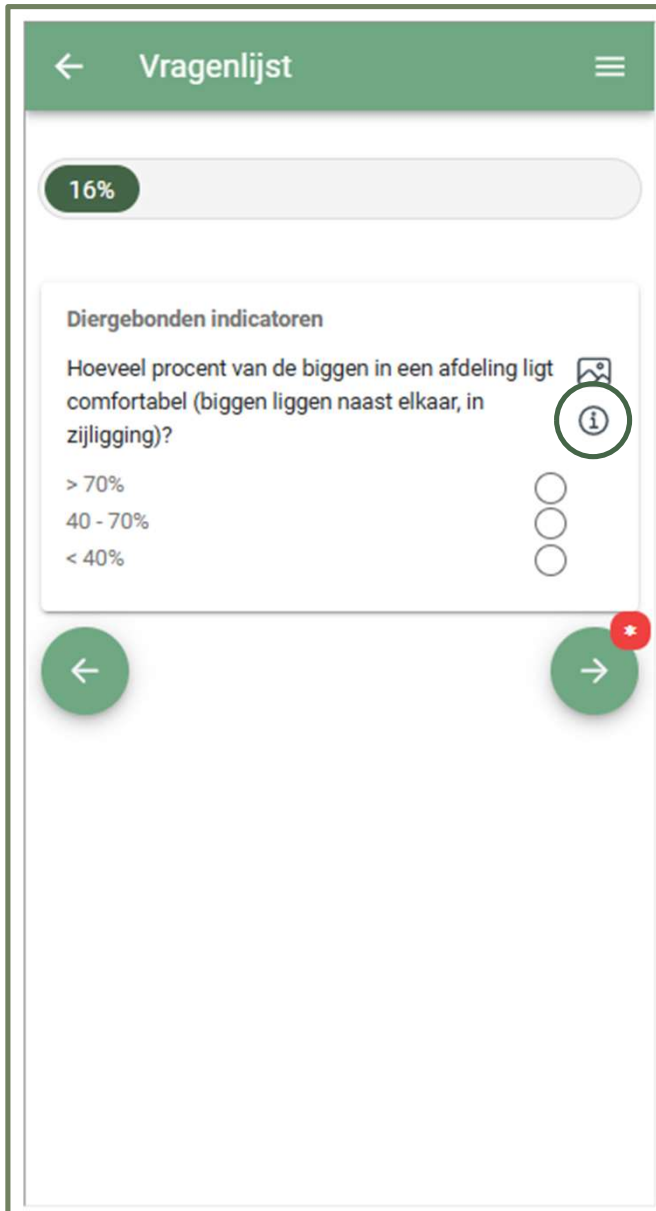
Comfortabel liggedrag:
naast elkaar, in zijligging

Oncomfortabel liggedrag:
biggen liggen op elkaar

Doorlopen vragenlijst

- Veelal meerkeuze vragen
- Verplichte vragen *
- Extra info
  - Fotomateriaal 📷
  - Informatie 📘

Doorlopen vragenlijst

- Veelal meerkeuze vragen
- Verplichte vragen *
- Extra info
  - Fotomateriaal
  - Informatie

Rapport

Check bijgedrag Zuigende biggen
Datum: 16/06/2025 16:25
bedrijfsidentificatie: STUURGROEP19-06-2025

Interpretatie resultaten

In dit rapport ziet u per risicofactor welke antwoorden u heeft gegeven.

De kleur van de tekst geeft aan hoe gunstig uw antwoord is (niet zichtbaar in PDF):

- **Lichtblauw** betekent dat u het meest gunstige antwoord heeft gekozen.
- **Donkerdere blauwtinten** geven aan dat het antwoord minder gunstig is.
- **Donkerblauw** is het meest ongunstige antwoord.
- Bij een minder gunstig of ongunstig antwoord vindt u extra uitleg over wat het beste antwoord zou zijn in die situatie.

Voor **algemene uitleg** of **advies** bij een bepaalde vraag kunt u op het **info-icoontje** klikken.

Alle adviezen zijn ook gebundeld op [deze pagina van het Varkensloket](#).

Omschrijving	Antwoord/Score
Voorbeeldvraag	<p>Dit is het meest gunstige antwoord op de vraag. Dit is een minder gunstig antwoord op de vraag. Hier zal aangegeven staan waar u naartoe kan werken. Dit is een ongunstig antwoord op de vraag. Hier zal aangegeven staan waar u naartoe kan werken.</p>

Algemeen

Omschrijving	Antwoord/Score
Diercategorie	Zuigende biggen
Naam afdeling	Stuurgroep 19-06-2025
Leeftijd zuigende biggen	5 dagen
Genetische lijn zeugen: ⓘ	Lijn zeug
Genetische lijn beer: ⓘ	Lijn beer

Rapport

- Automatisch gegenereerd
- Via mail (pdf)
- Via website (interactief)
- Antwoorden met kleurencode
  - **Lichtblauw** → gunstig
  - **Donkerder** → minder gunstig
  - **Donkerblauw** → meest ongunstig

Diergebonden indicatoren

Omschrijving	Antwoord/Score
Algemeen advies diergebonden indicatoren	Het invullen van de vragen van de diergebonden indicatoren in verschillende seizoenen kan andere antwoorden geven. Tracht deze vragen in de verschillende seizoenen van het jaar te beantwoorden om zoveel mogelijk info te krijgen.
Comfortabel liggedrag (naast elkaar in zijligging) ⓘ	> 70%
Luchtwegproblemen ⓘ	Nee
Bevuiling biggen ⓘ	10 - 50%. Probeer dit te reduceren naar < 10% bevulde biggen.
Biggen met wit oogvlies en zonder traanstrepen ⓘ	< 60%. Probeer dit te verhogen naar > 90% van de biggen.
Onbeschadigde oren ⓘ	< 40%. Probeer dit te verhogen naar > 90% van de biggen.
Onbeschadigde staart ⓘ	70 - 95%. Probeer dit te verhogen naar > 95% van de biggen.
Onbeschadigd lichaam (excl. oren, poten en staart) ⓘ	> 95%
Magere biggen ⓘ	10 - 20%. Een slechte lichaamsconditie kan een verhoogd risico op staartbijten aangeven.

Risicofactor

Biggen spenderen een groot deel van hun tijd aan rusten en liggen. De zijligging in contact met soortgenoten en met gestrekte poten is de meest aangenomen houding indien de biggen in hun **thermische comfortzone** zijn (zone waarin de varkens het minste energie moeten spenderen aan onderhoud van lichamelijke functies).

Bij **temperaturen onder de comfortzone** passen biggen hun liggedrag aan door op de buik (poten onder zich om vloercontact te verminderen) en op elkaar te gaan liggen om zo weinig mogelijk warmte te verliezen. Ook liggen dicht tegen een muur of bibberen kan worden gezien.

Bij te hoge temperaturen (**boven de comfortzone**) gaan de biggen uit elkaar gaan liggen met uitgestrekte poten en kunnen eventueel beginnen hijgen (> 40 keer/minuut). Ook gaan ze soms liggen op een vochtige ondergrond.

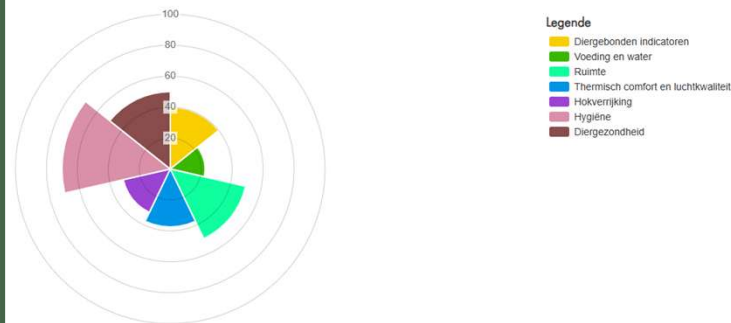
Overweeg (in overleg met een specialist) om de temperatuur in de stal of ter hoogte van de ligplaatsen aan te passen indien je afwijkend liggedrag waarneemt. Over het algemeen worden volgende vloertemperaturen in het biggenest gehanteerd:

- Dag 1: 33 - 35 °C
- Dag 7: 29 - 31 °C
- Dag 25: 23-26 °C

Sluit

Welzijnsradar

Voor de 7 categorieën van de **welzijnsradar** is de eindscore weergegeven op een schaal van 0% (**zeer slecht**) tot 100% (**zeer goed**). De categorieën zijn berekend op basis van de antwoorden die u verzameld hebt via de app.

Rapport

- Automatisch gegenereerd
- via mail (pdf)
- Via website (interactief)
- Antwoorden met kleurencode
  - Lichtblauw → gunstig
  - Donkerder → minder gunstig
  - Donkerblauw → meest ongunstig
- Extra info over risicofactoren
- Welzijnsradar
  - Overzicht verschillende onderdelen
  - Score 0 → 100 (zeer goed)

Extra informatie

www.varkensloket.be/nl/tools/scan-risico-bijtgedrag

- Instructiedocument- en filmpje/flyer
- Printbare versies van de Scan Risico Bijtgedrag
- Wat na invullen van de Scan?
- Samenvatting van de adviezen per diercategorie
- Template voor noodplan bij staartbijtuitbraak

Scan Risico Bijtgedrag

A screenshot of a web browser displaying the 'SCAN RISICO BIJTGEDRAG' page from ILVO VARKENSLOKET. The page has a green header with the ILVO logo and navigation links. The main content area is white with a green sidebar on the left containing a menu with items like 'Scan Risico Bijtgedrag', 'Documenten', 'Video's', and 'Meer info'. The main text area contains a heading 'SCAN RISICO BIJTGEDRAG' followed by a list of links and a section titled 'Wat is de Scan Risico Bijtgedrag?'. Below this, there is a paragraph of text and a green button labeled 'Naar de Dierenwelzijn Scan'. The footer of the page features the ILVO logo on the right and a pink rectangular area on the left.

ILVO

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

Ik beantwoord graag uw vragen